

Balears i el pacte PP-PSOE

El procés de reforma de l'Estatut balear farà aquesta setmana una passa que podria ser decisiva. Els màxims dirigents del Govern i del PSIB-PSOE es reuneixen per mirar d'arribar a un acord per tirar endavant la reforma. El finançament serà la clau perquè hi hagi, o no, pacte entre els dos grans.

Aquesta setmana promet ser decisiva per a la reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. El president del Govern balear, Jaume Matas, i la vicepresidenta, Rosa Estaràs, es reuneixen el proper dijous dia 21 amb el secretari general dels socialistes, Francesc Antich, i la portaveu del grup parlamentari d'aquest partit, Francina Armengol. L'ordre del dia és obert, i es trobaran per parlar de la reforma de l'Estatut i mirar de consensuar posicions.

Només uns dies abans de confirmar-se la reunió, el secretari general del PSM, Gabriel Vicens, alertava sobre el "perill" que PP i PSOE hagin apostat ja per la "via valenciana", això és, per un acord entre els dos grans, deixant de banda els partits minoritaris (PSM, UM i EU-Verds), als quals no els quedaria reservat cap altre paper que el de simples comparses: o acceptar el que diuen PP i PSOE o oposar-se a tota la reforma.

Via valenciana. En aquests moments tot apunta que, d'una manera o altra, la "via valenciana" s'imposarà a Balears, si és que finalment hi ha nou Estatut, a pesar que Jaume Matas es troba molt incòmode amb el sorprenent acord a València entre PP i PSOE. De fet, aquesta via s'ha convertit en el model que la cúpula del partit conservador vol per a tot arreu, deixant fora de la reforma el finançament, la vinculació del qual a l'Estatut era objectiu fonamental de Matas. Ho digué en el Parlament balear l'octubre passat: "No ens enganyem, l'únic que importa (de la reforma) és el finançament, per això haurà incorporar [l'Estatut] el que volem." Ara, tanmateix, ni tan sols el seu partit estatal li fa costat. El president illenc hagué d'explicar davant tota la direcció del PP a Madrid en què consisteix el model de finançament que proposa. Va passar quasi desapercebut, però sí que hi hagué una compareixença de Mariano Rajoy després de les paraules de Matas, que digué que la "proposta balear" era "de màxims", dejectant-la implícitament i donant per fet que seria quelcom que caldria discutir fora de l'Estatut. Ara el balear es troba, doncs, que la "via valenciana" s'avé a la perfecció tant amb el que defensa el seu partit estatal com, també, amb les posicions de fons del Govern Zapatero. El president balear, sens dubte, ha quedat en una posició difícil. Encara més si s'observa que el PSIB-PSOE no afluixa gens ni mica en la seva nítida alineació amb les tesis del socialisme espanyol: "No volem el finançament a l'Estatut", digué la setmana passada Antich, després de conèixer la convocatòria de Matas a la cimera del dia 21 per intentar consensuar la reforma estatutària. I sense el vot afirmatiu del PSOE, no hi haurà Estatut.

El marc per a l'acord bàsic entre PP i PSIB està, doncs, marcat ja en els seus límits. Són els requisits imposats pel consens no reconegut, però existent, entre les centrals a Madrid de socialistes i conservadors: constitucionalitat prèvia

de tota la reforma –en això hi ha acord balear PP-PSIB–, que es tracta d'una reforma puntual i no d'un "nou" Estatut –també hi ha consens–, i deixar-ne fora el finançament.

Acord PP-PSOE. A aquestes altures, la possibilitat que l'Estatut finalment no es reformi no es pot descartar. És improbable, però existeix. A pesar que teòricament el vot favorable del PP, PSM, UM i EU-Verds (40 diputats sobre 59) bastaria, ni tan sols els conservadors imaginem que sense els vots del PSOE a Balears (19) pogués tirar endavant la reforma a Madrid. Per tant, tot queda a l'espera de si és possible que PP i PSIB-PSOE arribin a un acord.

Amb vista a la reunió del dijous amb Matas i Estaràs, els socialistes han elevat el preu del consens. No volen un simple acord sobre la reforma, sinó que el reclamen més general: pactar un nou funcionament d'IB3, acordar un nou reglament del Parlament i, dins el paquet d'acords globals, decidir conjuntament els punts concrets que s'han de reformar. El Govern, de moment, no accepta les condicions socialistes prèvies. Tanmateix, tot fa pensar que és un joc de moviments tàctics per una banda i l'altra, i que el punt més important és el fi-

Vora vora

Contra Llongueras

Joan Marí

En un dels textos introductoris del catàleg de l'exposició *Erró. Retrospectiva 1958-2004*, a Es Baluard – Museu d'Art

Modern i Contemporani de Palma (si viatjau a Mallorca, no deixeu de visitar-lo: és una d'aquelles infraestructures culturals que ajuden a dignificar una ciutat) fins fa un parell de setmanes, l'editor Pere Serra instava els illencs a preguntar-nos "en què hem fallat i què podem fer amb aquesta obstinació en l'oblit sistemàtic dels grans valors que s'han desenvolupat entre nosaltres". En aquell cas, el pintor islandès Erró, que passa llargues temporades a Formentera des de fa cinquanta anys, era l'excusa per constatar un fet alarmant: el despreniment amb què vivim els illencs el luxe d'haver estat o d'ésser el lloc de residència i de treball escollit per alguns "valors" de la cultura. I qui diu Erró, diu l'arquitecte Erwin Broner, que tot i estar més lligat a Eivissa –recordin el grup Ibiza 59– també va deixar la seva petjada a Formentera, entre tants altres. Però els caps pensants de la política cultural i turística de l'illa anomenen ambaixadors gent com el futbolista Toti o, fins i tot, com no fa gaire temps, el cas d'algun il·luminat de la Barcelona del disseny, que va intentar que a la plaça de Sant Francesc hi hagués un rellotge dissenyat per... Mariscal! Avui, les vedets "culturals" instal·lades a Formentera són d'aquest pelatge: Mariscal; Pau Donés, el cantant de Jarabe de Palo (propietari d'un dels bunyols arquitectònics més sagnants dels últims anys), entre d'altres. I l'única escultura exposada en un espai públic en tota l'illa és de... Lluís Llongueras! Què podem fer? Comencem per enderrocar aquesta tifarada que no mereix ni un miserable lloc en l'amplíssim currículum artístic d'aquest "artista total".

La cimera d'aquesta setmana entre el president del Govern, Jaume Matas (a la dreta), i el secretari general del PSIB-PSOE, Francesc Antich (a l'esquerra), serà fonamental per saber si hi haurà o no reforma de l'Estatut balear. Sense l'acord entre les dues formacions no seria possible. El finançament n'és la peça clau.

Ni tan sols els conservadors imaginem que sense els vots del PSOE de Balears poguéssim tirar endavant la reforma

naçament. Si és possible l'acord sobre finançament, la resta de problemes seran fàcils de superar. Perquè hi hagi pacte final, el requisit *sine quan non* està clar: que Matas rectifiqui la seva posició i accepti el que diu la central del seu partit, la del PSOE i el PSIB. Res de finançament concret a l'Estatut perquè això es tractarà en el si del Consell de Política Fiscal, tal com els dos grans partits han pactat al País Valencià.

El que sí és evident als ulls de tothom és que tot està pendent de l'acord nuclear PP-PSOE. El president Matas anuncià l'inici del procés fa un any. A final de l'any passat es constituí l'anomenat "comitè de savis" –format per juristes, professors i expolítics, nomenats pels partits– que havia d'aconsejar què

s'hauria de reformar de l'Estatut. Així ho han fet, però no sempre el Govern ha acceptat el que el comitè ha dit. Per altra banda, el març passat es posà en marxa la Ponència Parlamentària per a la reforma, la qual porta, doncs, quatre mesos de teòrica activitat. Cada setmana es reuneix, com també el "comitè". A aquestes altures, doncs, l'activitat hauria de ser frenètica, s'hauria de saber què es podria reformar i quan acabaria tot el procés. Doncs no, res no es coneix. Des del PP, Joan Huguet –president de la Ponència– ha manifestat a aquest setmanari que "de moment estam en la fase prèvia i només es tracta d'establir acords bàsics sobre els aspectes generals de la reforma que es podran tirar endavant. No es tracta d'establir canvis en concret, ni tampoc terminis". Francina Armengol, del PSOE, assegura que no s'avança en res concret perquè "el Govern no ens proposa res concretament, així de simple; nosaltres estam a l'espera, quan tinguem propostes concretes contestarem amb concreció".

Els dos reconeixen, doncs, que el procés està molt verd, i implícitament deixen entendre que no avançarà fins que no hi hagi acord bàsic PP-PSOE.

Miquel Payeras